

Силабус курсу
Рекреаційна екологія та
екологічний туризм

Освітній ступінь – бакалавр

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 101 Екологія

Освітньо-наукова програма «Екологія»

Кількість кредитів – 4

Рік підготовки, семестр – 4 рік, II семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: згідно розкладу

Консультації: вівторок – 14-20, ауд. 154

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

Кандидат географічних наук, викладач
Новицька Світлана Романівна

**Контактна
інформація**

ekosvit76@ukr.net ; (0352)-43-61-54

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Рекреаційна екологія та екологічний туризм» належить до вибіркових дисциплін, метою якої є ознайомлення студентів з питаннями, що стосуються передумов виникнення й історії розвитку рекреації і екотуризму в Україні і світі, поняттям сталого розвитку сучасної рекреації і екотуризму, негативними аспектами впливу масового туризму на природу, особливостями розвитку рекреаційної діяльності і екологічного туризму в межах ПЗТ, територіальною структурою рекреаційного комплексу України.

Зміст дисципліни «Рекреаційна екологія та екологічний туризм» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців екології, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

п/п	Теми	Результати навчання
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ.	Знати:
1	Теоретичні аспекти екотуризму.	історія розвитку екотуризму в Україні і світі; підходи до визначення поняття «екологічний туризм»;
2	Історія розвитку екологічного туризму	принципи, функції та завдання екологічного туризму; концепція сталого розвитку сучасного екотуризму;
3	Розвиток екологічного туризму в межах природно-заповідних територій.	негативні аспекти впливу масового туризму на

4	Класифікація екотуризму.	<p>природу;</p> <p>– передумови розвитку екотуризму на ПЗТ;</p> <p>– підходи до класифікації в екотуризмі.</p> <p>Вміти:</p> <p>– аналізувати основні проблеми розвитку екологічного туризму;</p> <p>– оцінювати вплив туристської діяльності на екологію заповідних зон;</p> <p>– аналізувати принципи розвитку екологічного туризму в заповідниках і природних парках.</p>
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ.		Знати:
5	Туроперейтинг в екотуризмі.	<p>– поняття туроперейтингу в екотуризмі;</p> <p>– поділ туроператорів за спеціалізацією, місцем діяльності;</p> <p>– теоретико-методологічні та практичні засади екологічного геомаркетингу;</p>
6	Екологічний туризм в системі екологічного геомаркетингу. Реалізація концепції геомаркетингу екотуризму.	<p>– екологічний туризм у системі суспільно-економічних відносин;</p> <p>– суспільно-економічні чинники розвитку екологічного туризму;</p> <p>– особливості геомаркетингу екологічного туризму...</p> <p>Вміти:</p> <p>– аналізувати місце екологічного туризму в системі екологічного геомаркетингу;</p> <p>– розрізняти суспільно-економічні чинники розвитку екологічного туризму;</p> <p>– розробляти маркетинговий профіль екотуриста;</p> <p>– орієнтуватися в особливостях геомаркетингу екологічного туризму.</p>
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ЕКОЛОГІЇ.		Знати:
7	Рекреаційна екологія як наука. Основні поняття рекреаційної екології.	<p>– поняття про рекреацію, рекреаційні ресурси, рекреаційний потенціал, рекреаційне навантаження, рекреаційна освоєність території, господарський потенціал рекреації;</p> <p>– поняття про туризм, відпочинок. класифікацію діяльності людини під час відпочинку;</p>
8	Рекреаційні потреби суб'єкта як основа рекреаційної діяльності.	<p>– історія розвитку рекреації;</p> <p>– принципи виділення перспективних рекреаційних територій;</p> <p>– суспільні, групові, індивідуальні потреби;</p> <p>– соціально-економічні, демографічні, соціально-психологічні, медико-біологічні, природні фактори.</p> <p>Вміти:</p> <p>– здійснювати характеристику соціально-економічних, демографічних, соціально-психологічних, медико-біологічних і природних факторів;</p> <p>– визначати рекреаційні потреби;</p> <p>– розрізняти суспільні, групові, індивідуальні потреби, і їх залежність між собою.</p>
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. РЕКРЕАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЇЇ		Знати:
		<p>– групи рекреаційних занять;</p> <p>– цикл рекреаційної діяльності;</p>

	ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ. РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ.	вплив рекреаційної діяльності на екологічний стан навколишнього середовища;
9	Структурні особливості та класифікація рекреаційної діяльності.	природні передумови рекреації; основні положення рекреаційної оцінки природних ресурсів;
10	Рекреаційні ресурси і методики їх оцінки.	етапи оцінювання природних ресурсів; медико-біологічний, психолого-естетичний та технологічний типи оцінювання;
11	Визначення рекреаційного навантаження на природні комплекси.	матеріальні і духовні культурно-історичні ресурси;
12	Територіальна структура рекреаційного комплексу України. Розвиток рекреації на основі національних та регіональних ландшафтних парків (на прикладі Карпатського природного національного парку).	матеріально-технічна база території; види рекреаційного використання територій; стадії рекреаційної дигресії; технологія раціонального рекреаційного природокористування; регулювання рекреаційного навантаження; територіальна структура рекреаційного комплексу України; рекреаційний потенціал приморських рівнинних; рекреаційний потенціал узбережжя Чорного та Азовського морів; рекреаційний потенціал Українських Карпат.
		Вміти: здійснювати класифікацію рекреаційної діяльності за суспільною функцією та технологією; здійснювати класифікацію за періодичністю та територіальною ознакою; здійснювати класифікацію за характером організації; здійснювати класифікацію за числом учасників; здійснювати класифікацію за ознакою рухливості; здійснювати класифікацію за сезонним характером; здійснювати класифікацію за характером використовуваного транспорту; здійснювати класифікацію за тривалістю перебування; аналізувати екологічні проблеми рекреаційної діяльності.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 01.	Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності.
ЗК 02	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 04	Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

ЗК 06	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань чи видів економічної діяльності).
ЗК 07	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 08	Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК 09.	Здатність працювати в команді.
ЗК 10.	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 11.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 12.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 13.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння його історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ФК 14	Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
ФК 15	Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.
ФК 23	Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.
ФК 25	Здатність до опанування міжнародного і вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.
ПРН 02	Розуміти основні екологічні закони, правила і принципи охорони довкілля та природокористування.
ПРН 03	Розуміти основні концепції, теорії та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.
ПРН 08	Уміти проводити пошук інформації з використанням різних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.
ПРН 09	Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.
ПРН 10	Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС технології, ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.
ПРН 13	Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.
ПРН 14	Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.
ПРН 17	Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.

ПРН 18	Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.
---------------	---

Літературні джерела

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування - К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2001. - 395 с.
2. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії. - К.: "Палитра", 1997. - 130 с.
3. Дмитрук О. Ю. Урбанізація та екологічний туризм: теорія і практика конструктивно-географічного дослідження – К.: Видавн.-поліграфічний центр «Київ. університет», 2002. – 76 с.
4. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу. Навчальний посібник– Київ: Альтерпрес, 2004. – 192 с.
5. Закон України "Про туризм" від 15.09.1995 р. №325/95 ВР.
6. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навчальний посібник / П.О.Масляк. – К.: Знання, 2008. -343с.
7. Рекреаційні ландшафти Поділля / Денисик Г.І., Воловик В.М. - Вінниця, ПП «Едельвейс і К», 2009. - 206 с: іл. - («Антропогенні ландшафти Поділля»).
8. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник / Н.В.Фоменко. –К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-4) усне опитування, тести, завдання	28
Модуль 2 (теми 5-6) усне опитування, тести, завдання	14
Модуль 3 (теми 7-8) усне опитування, тести, завдання	14
Модуль 3 (теми 9-12) усне опитування, тести, завдання	28
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (теми 1-12)	16

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для проміжного та підсумкового контролю (заліку)
- 4) Електронне навчання в системі MODLE

